

รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาจริยธรรมนักเรียน

กรณีศึกษา : โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช

Strategic Management Model for Developing students' ethics

Cased Study : Elementary School in Nakhon Si Thammarat Province.

นพรัตน์ ชัยเรือง*

Nopparat Chairueang

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช วิธีการดำเนินงานได้กำหนดเป็น 4 ขั้นตอน คือ (1) การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน (2) การพัฒนากลยุทธ์เพื่อพัฒนาจริยธรรมนักเรียน (3) การพัฒนาแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาจริยธรรมนักเรียน และ (4) การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาจริยธรรมนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม 6 ฉบับ แบบบันทึกผลการพัฒนา 3 ฉบับ แบบประเมิน 2 ฉบับ และแบบรายงาน 1 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติพื้นฐานโดยใช้โปรแกรม SPSS for the Windows และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ (Content Analysis) ผลการวิจัยปรากฏดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรม คือ การสนับสนุนทางสังคมของนักเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง การสนับสนุนทางสังคมของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู คุณภาพการสอนของครู พฤติกรรมของครู วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร นโยบายในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน และบรรยากาศในโรงเรียน

2. กลยุทธ์การพัฒนาจริยธรรมนักเรียน

2.1 กลยุทธ์ด้านผู้เรียน คือ (1) พัฒนาจริยธรรมนักเรียนอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง (2) ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัวของนักเรียน (3) เสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลักษณะมุ่งอนาคตให้กับนักเรียน (4) พัฒนาระบบและกลไกการสนับสนุนทางสังคมให้กับผู้เรียน และ (5) การสร้างต้นแบบที่ดีเพื่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน

2.2. กลยุทธ์ด้านกระบวนการ คือ (1) พัฒนาจริยธรรมนักเรียนบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน (2) ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (3) ส่งเสริมการสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับครู ครูกับนักเรียน และครูกับผู้ปกครองนักเรียน (4) พัฒนาระบบและกลไกการกำกับ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน และ (5) พัฒนาระบบการดูแลนักเรียน

* อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

2.3 กลยุทธ์ด้านการเรียนรู้และพัฒนา คือ (1) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน (2) พัฒนาระบบการจัดการความรู้ด้านการส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมนักเรียน และ (3) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร

2.4 กลยุทธ์ด้านงบประมาณและทรัพยากร คือ (1) ระดมทุนและทรัพยากรต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน (2) สร้างขวัญ กำลังใจ และแรงสนับสนุนทางสังคมแก่ครูและบุคลากรโรงเรียน (3) ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้านในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน และ (4) ใช้แหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน

3. ผลการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนโดยรวมนักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในระดับค่อนข้างสูง ถึงระดับสูง ระดับความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับสูง ผลการประเมินโครงการตามแผนกลยุทธ์โดยรวมประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียนหลังการใช้แผนกลยุทธ์สูงกว่าก่อนใช้แผนกลยุทธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับสูง

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ การพัฒนาจริยธรรมนักเรียน

Abstract

The purposes of this research were to develop the strategic management model for developing students' ethics of Elementary School in Nakhon Si Thammarat Province.

The research was conducted through 4 consecutive steps: Firstly, analyzing factors affected the success of developing students' ethics. Secondly, developing the strategies for developing students' ethics. Next, developing the strategic plan for developing students' ethics. Finally, the develop strategic management model for developing students' ethics. The instruments used in this study were 3 questionnaires, 3 field-notes, 2 evaluate notes and 1 report note. Data analysis was conducted using the SPSS for the Windows. Content analysis was analysed for Qualitative data.

The results of this study were as follows:

1. The factors of success in developing students' ethics at student level were the students' social supports, future-oriented aspect and self - control. When, Considering factors at teacher level, the teachers' social supports, the teachers' satisfaction to job action, the quality of teaching and teachers' ethical behaviors. In term of factors at school level, the administrators' vision and leadership, the policies and strategic plan in developing students' ethical behaviors and school atmosphere.

2. There were 4 core strategies for developing students' ethics as follows :

2.1 Student Strategies were (1) developing the students' ethics as variously and continually, (2) promoting the relation between members of student families, (3) supporting the achievement in motivation and students' future-orienting (4) developing the system and mechanism of social supports for student. (5) the best model for developing students' ethics.

2.2 Process strategies were (1) integrated the developing students' ethics with learning management, (2) supporting the process collaboration of student's parents, community and local area. (3) promoting to relationship between teachers and teacher, Teacher and student's parents. (4) developing system and mechanism of supervising and supporting administration of developing students' ethics. (5) developing cares' student system

2.3 Learning and developing strategies were (1) promoting and developing ability of staff to train students' ethics, (2) developing the knowledge management to promoting and developing students' ethics, (3) developed the information system of school and promoting usability informational administration.

2.4 Financial and resource strategies were (1) mobilizing capital for usability to developing students' ethics, (2) building up the inspiration and supporting the teachers and staffs of school, (3) promoting the local wisdom and local Experts for developing students' ethics, (4) usability learning sources to developing students' ethics.

3. The total results of developing students' ethics concerning students' behaviors were between rather high to high, The level of satisfaction to total results of developing students' ethics were high. The total results of project evaluation according to follow strategic plan were successful in goals. The students' ethic behaviors before using strategic plan were higher significantly at .05 than after using strategic plan.

4. The total appropriate evaluation of strategic management model for developing students' ethics were high level.

Keyword : Strategic Management Model, Developing students' ethics.

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคงเจริญก้าวหน้าเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากร ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาไปพร้อมกันทั้งด้านวัตถุและคุณธรรมจริยธรรม ดังที่พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานแก่ข้าราชการไว้ว่า “...คุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญต่อสังคมอย่างมากในการกำหนดความสุขของสังคม สังคมใดคนในสังคมเพียบพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรมสังคมนั้นจะมีความสงบสุข ในขณะเดียวกันสังคมใดคนในสังคมมีความบกพร่องในด้านจิตใจ ขาดคุณธรรมจริยธรรมแม้สังคมนั้นจะมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจเพียงใดก็ไร้หาความสุขได้...” (ปราชญา กล้าผจญ, 2549, 2)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต...” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546, 5) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 มีเป้าประสงค์หลัก คือ “สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืนโดยยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาบนพื้นฐานความพอประมาณอย่างมีเหตุผล มุ่งสร้างปัญญา ความรอบรู้ควบคู่คุณธรรมจริยธรรม (วิชาการ บริษัท สกายบุ๊กส์, 2549, 1-8)

กระทรวงศึกษาธิการก็ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องของคุณธรรมจริยธรรม จึงได้กำหนดนโยบายส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เช่น โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ โครงการยุวทูตความดี โครงการตอบปัญหาธรรมะ และโครงการอบรมจริยธรรมต่าง ๆ แต่มีโรงเรียนจำนวนมากยังไม่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน

(สมนถุมล เพ็ชรเมธี, 2543, 4) ครูและบุคลากรในโรงเรียนจึงจำเป็นต้องเป็นแบบอย่างที่ดี พฤติกรรมของครูส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของเด็กและเยาวชน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549, 120) รวมทั้งโรงเรียนวัดท่าช้าง ซึ่งเป็นโรงเรียนทดลองรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขาดแคลนปัจจัยต่าง ๆ ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนก็ยังมีปัญหาในระดับหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารได้กำหนดนโยบายและเป้าหมายชัดเจนในการพัฒนา ด้านคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน(ฝ่ายบริหารทั่วไป โรงเรียนวัดท่าช้าง, 2553-2555)

จากปัญหาและแนวคิดต่าง ๆ ที่กล่าวข้างต้นสรุปว่าในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนไปสู่ความสำเร็จได้นั้นจะต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ มากมาย (Bass & Avolio, 1994, 2; เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2543, 23-34 และประสิทธิ์ สาระสันต์, 2542, 107) ในการศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงรูปแบบการบริหารเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน โดยอาศัยหลักการ แนวคิด และทฤษฎีต่าง ๆ ทางการบริหารเพื่อสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารจัดการ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน และชุมชนของโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ ระดับประถมศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา

2553 จำนวน 32 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหาร 32 คน ครู 89 คน นักเรียน 320 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 32 คน ผู้ปกครองนักเรียน 68 คน และ ผู้นำชุมชน 32 คน รวม 543 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มอย่างอิสระ (Random Sampling) จำนวนตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, 608) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และสถิติทดสอบค่าดอดอยพหุคูณ (Multiple Regression) (2) แบบบันทึกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และแบบบันทึกการเขียนแผนกลยุทธ์สำหรับทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาจริยธรรมนักเรียน (3) แบบรายงานผลงานโครงการ แบบวัดพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน สำหรับประเมินผลการใช้แผนยุทธศาสตร์ และ (4) แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ และความเหมาะสมของโมเดลการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยมีขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัจจัยส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนเพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน

2. การพัฒนาประเด็นยุทธศาสตร์ของการพัฒนาจริยธรรม โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จมาร่วมสัมมนา เพื่อนำแนวทางจากการสัมมนากำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ และเขียนรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนจำลอง

3. การพัฒนาแผนกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน เพื่อนำแผนกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษา

4. การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์และประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน โดยการตรวจสอบและยืนยันผลการนำไปใช้จริงจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรม คือ การสนับสนุนทางสังคมของนักเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง การสนับสนุนทางสังคมของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู คุณภาพการสอนของครู และพฤติกรรมของครู ทัศนคติผู้บริหาร นโยบายการพัฒนาจริยธรรม และบรรยากาศโรงเรียน

2. กลยุทธ์การพัฒนาจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนวัดท่าช้าง ได้ประเด็นยุทธศาสตร์ใน 4 มุมมองตามหลักการของการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard) (1) เร่งรัดพัฒนานักเรียนให้มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม 8 ประการ (2) พัฒนาประสิทธิภาพของกระบวนการภายในของโรงเรียน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมนักเรียน (3) พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน (4) พัฒนาสมรรถนะบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ (5) เร่งระดมทุนและทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ประกอบด้วยกลยุทธ์และแนวปฏิบัติต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

2.1 กลยุทธ์ด้านผู้เรียน ประกอบด้วย

(1) การพัฒนาจริยธรรมนักเรียนอย่างหลากหลาย จริงจังและต่อเนื่องโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัวนักเรียน (3) เสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลักษณะมุ่งอนาคตให้กับนักเรียน (4) พัฒนาระบบและกลไกการสนับสนุนทางสังคมให้กับผู้เรียน และ (5) สร้างต้นแบบที่ดีเพื่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน

2.2 กลยุทธ์ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย

(1) พัฒนาจริยธรรมนักเรียนบูรณาการกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน (2) ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนเพื่อการพัฒนาจริยธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ (3) ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับครู ครูกับนักเรียน และครูกับผู้ปกครองนักเรียน (4) พัฒนาระบบและกลไกในการกำกับ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน และ (5) พัฒนาระบบการดูแลนักเรียนให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 กลยุทธ์ด้านการเรียนรู้และพัฒนา ประกอบด้วย (1) ส่งเสริมและพัฒนานุเคราะห์ให้มีความสามารถในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน (2) พัฒนาระบบการจัดการความรู้ด้านการส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมนักเรียน และ (3) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาจริยธรรม

2.4 กลยุทธ์ด้านงบประมาณและทรัพยากร ประกอบด้วย (1) ระดมทุนและทรัพยากรต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (2) สร้างขวัญกำลังใจและสร้างแรงสนับสนุนทางสังคมแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน (3) ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและ

ปราชญ์ชาวบ้านในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน และ (4) ใช้แหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

3. ผลการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน โดยรวม นักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในระดับค่อนข้างสูงถึงระดับสูง ระดับความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับสูง ผลการประเมินโครงการตามแผนกลยุทธ์โดยรวมประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมหลังการใช้แผนกลยุทธ์สูงกว่าก่อนใช้แผนกลยุทธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการพัฒนาและการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนวัดท่าช้าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) โดยมีรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ ดังแผนภาพในภาคผนวก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนวัดท่าช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่จะต้องพิจารณาและอภิปราย ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน คือ

1.1 การสนับสนุนทางสังคมของนักเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ ทั้งนี้รวมถึงความพร้อมในเรื่องของเศรษฐกิจและความพร้อมทางด้านจิตใจ การสนับสนุนทางสังคมจึงเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่น ๆ, 2536, 178 และพิไลลักษณ์ ทองรอด, 2547, 104)

1.2 ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง จากการวิจัย พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองของนักเรียนมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน กล่าวคือหากนักเรียนมีความมุ่งมั่นและมีความตั้งใจ มีความอดทนรอผลแห่งความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ นักเรียนก็จะตั้งใจศึกษาเล่าเรียน มีความประพฤติตน ตั้งใจปฏิบัติตนเป็นคนดี ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดี ปฏิบัติดี และปฏิบัติชอบ (Wright, 1975, 298; ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2539, 2-4 และศิกานต์ เพียรชัยบุญธรรม, 2549, 280-296)

1.3 การสนับสนุนทางสังคมของครูมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน เพราะการสนับสนุนจากสังคมโดยรวมทำให้ครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน กล่าวคือหากครูในโรงเรียนมีขวัญและกำลังใจที่ตั้งใจปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ทำให้การพัฒนาจริยธรรมนักเรียนบรรลุเป้าหมายและสำเร็จได้ อย่างแน่นอน สอดคล้องกับรัสเซลล์ และคนอื่นๆ (Russell et al., 1987, 269; Savicki & Cooley, 1987 อ้างถึงใน นงนุช โรจนเลิศ, 2540, 47; สมจิตร อุดม, 2547, 115-117; รุ่งทิพย์ พรหมศิริ, 2549, 232 และสุวัฒน์ วิวัฒนานนท์, 2548, 245)

1.4 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน กล่าวคือครูที่ได้รับแรงจูงใจการปฏิบัติงานสูง ย่อมมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานสามารถทำงานด้วยความรักและศรัทธา มีความสุขในการทำงานสูง ปัจจัยดังกล่าวย่อมส่งผลให้ครูสามารถสร้างสรรค์งานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้การพัฒนาจริยธรรมนักเรียนเกิดความสำเร็จได้ (นงนุช โรจนเลิศ, 2540, 111-112; พิมพ์พร สดเอี่ยม, 2547, 259 และรุ่งทิพย์ พรหมศิริ, 2549, 234)

1.5 คุณภาพการสอนของครู ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของบัณฑิต แท่นพิทักษ์ (2540,15) ; สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2548, 250) และรุ่งทิพย์ พรหมศิริ (2549, 236) ที่พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในงานของครู อย่างไรก็ตามหากครูมีความรับผิดชอบงานในหน้าที่สูงขึ้น มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนเองและพัฒนางานในหน้าที่ให้มีความรู้ทั้งด้านความรู้และด้านคุณธรรม สาเหตุปัจจัยเหล่านี้ย่อมทำให้การพัฒนาจริยธรรมนักเรียนของครูประสบความสำเร็จดังกล่าว (Roger, 1995 อ้างถึงใน ปราชญา กล้าผจญ, 2548, 262)

1.6 พฤติกรรมของครูส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกพรธณ บุญธรรม (2541, 196); นพดล เทียนเพิ่มพูน (2546, 89-96) และแบนดورا (Bandura, 1971 อ้างถึงใน รัฐดาว พิศาลพงศ์, 2549, 47) กล่าวคือความรับผิดชอบสูง มีความมุ่งมั่นพัฒนาความสามารถในการสอนและการจัดกิจกรรมต่างๆ รวมถึงงานในหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ความสามารถแล้ว ย่อมส่งผลให้ครูเกิดความพึงพอใจและส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน

1.7 วิสัยทัศน์และนโยบายของผู้บริหารในโรงเรียนดังกล่าว ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน กล่าวคือผู้บริหารส่วนใหญ่มีวิสัยทัศน์ และมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และความสำเร็จของโรงเรียน ผู้นำจึงมีอิทธิพลในทางบวกต่อการทำงานและบรรยากาศของโรงเรียน (สรรัตน์ คลีแก้ว, 2544, 111-112 ; เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, 2538 และ Cuffe, 1997, 4606-A) จึงจูงใจในการทำงานของครู และเกิดการยอมรับนับถือ และส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (Manning, 1977, 4028-A อ้างถึงใน สงกรานต์ เนิน

หาด, 2547, 81) นอกจากนี้ผู้บริหารส่วนใหญ่มีภาวะ
ความเป็นผู้นำที่สูง สามารถสร้างความมั่นใจให้กับ
ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ครูได้จัดสภาพแวดล้อมและ
บรรยากาศของโรงเรียนให้เอื้อต่อการส่งเสริมและ
พัฒนาจริยธรรม ปัจจัยดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนและ
ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่น มีความวาดฝิน
ภาพแห่งความสำเร็จในอนาคต ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิด
การพัฒนาตนเองให้ไปสู่ความฝินในอนาคต

1.8 บรรยากาศในโรงเรียน ส่งผลต่อ
ความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน
สอดคล้องกับงานวิจัยของยูดี กังสาด (2545, 73-
74) พบว่า ผู้เรียนพึงพอใจในบรรยากาศ ประเพณี
วัฒนธรรม ย่อมทำให้เกิดความภาคภูมิใจและความ
จงรักภักดีในสถานศึกษาส่งผลต่อการแสดงออกถึง
พฤติกรรม ดังนั้นปัจจัยอิสระระดับโรงเรียนจึงมี
อิทธิพลไม่ทางตรงก็ทางอ้อมต่อพฤติกรรมเชิง
จริยธรรมของนักเรียน ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัย
ของสุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2548, 254) ; กมลวรรณ
ชัยวานิชศิริ (2536,161); ราชนัย บุญธิมา (2542,
254) ; คาร์เนลล์ (Carnall,1990, 210-211) และมีโน
(Mino,1991, 43)

2. กลยุทธ์การพัฒนาจริยธรรมนักเรียนตาม
กรอบของการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard
:BSC) ซึ่งประกอบด้วย 4 มุมมอง คือ (1) มุมมอง
ด้านผู้เรียน (2) มุมมองด้านกระบวนการ (3) มุมมอง
ด้านการเรียนรู้และพัฒนา และ (4) มุมมองด้าน
งบประมาณ

ผลการวิจัย พบว่า ในการพัฒนาแผนกลยุทธ์
เพื่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนวัดท่าช้าง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ใน 4 มุมมอง ได้ประเด็น
ยุทธศาสตร์หลัก 5 ประเด็น คือ (1) เร่งรัดพัฒนา
นักเรียนให้มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม 8 ประการ คือ
ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี

และมีน้ำใจ (2) พัฒนาประสิทธิภาพของ
กระบวนการภายในของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมและ
พัฒนาจริยธรรมนักเรียน (3) พัฒนาประสิทธิภาพ
การบริหารจัดการให้เอื้อต่อการพัฒนาจริยธรรม
นักเรียน (4) พัฒนาสมรรถนะบุคลากร ให้ความรู้
ความสามารถในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนได้
อย่างมีประสิทธิภาพ และ (5) เร่งระดมทุนและ
ทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาจริยธรรม
นักเรียนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นชัดว่า การพัฒนาจริยธรรมนักเรียนจำเป็นต้อง
คำนึงถึงปัจจัยและองค์ประกอบต่าง ๆ มากมาย
สอดคล้องกับแนวคิดและผลการศึกษาของวสิน
อินทสระ และคนอื่น ๆ (2543, 15) ; บุญยิ่ง เชื้อนิล
(2547, 98) และสุกัญญา แซ่ม้อย (2546)

3. ผลการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนของ
โรงเรียนวัดท่าช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า

3.1 พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน
โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูงถึงระดับสูง ทั้งนี้
เพราะปัจจุบันทุกโรงเรียนให้ความสำคัญกับนโยบาย
ของกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายในการพัฒนา
การศึกษาโดยเน้นความรู้คู่คุณธรรม (สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2541 และสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546) ทุกโรงเรียน
จึงให้ความสำคัญและกำหนดในแผนกลยุทธ์ของ
สถานศึกษา และนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติอย่าง
จริงจัง นอกจากนี้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
ซึ่งกำหนดให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้ง
ภายในและภายนอกก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการ
ให้ความสำคัญของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
นักเรียนของสถานศึกษา เพราะเป็นมาตรฐานสำคัญ
ในการประเมินดังกล่าว (กระทรวงศึกษาธิการ,
2542)

3.2 ระดับความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เพราะผลการพัฒนาโดยรวมด้านการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนอยู่ในระดับมาก และทุกโครงการตามแผนกลยุทธ์ของการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนในปีแรกนั้นประสบความสำเร็จทุกโครงการและมีระดับความพึงพอใจระหว่าง 75-100% เนื่องจากกระบวนการพัฒนาแผนกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนนั้น อาศัยหลักการมีส่วนร่วมและกระบวนการมีส่วนร่วมดังกล่าวมีผลต่อผลในทางปฏิบัติของแผนกลยุทธ์และส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในเรื่องของวิชาการ และด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยตรง สอดคล้องกับแนวคิดของการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนว่า ต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ มากมายในการพัฒนา (นพรัตน์ ชัยเรือง, 2550, 207-209; สุจิตรา ปันดี, 2547, 65-72 และประเวศ วะสี, 2548)

3.3 ผลการประเมินโครงการตามแผนกลยุทธ์ ผลการประเมินโครงการตามแผนกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนวัดท่าช้าง โดยรวมประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ทั้งนี้เพราะทางโรงเรียนมีนโยบายชัดเจนในการพัฒนาจริยธรรมและการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนเป็นนโยบายที่ทางกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศเป็นนโยบายชัดเจนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นคุณธรรม (Wright, 1975) นอกจากนี้การพัฒนาจริยธรรมนักเรียนยังเป็นมาตรฐานสำคัญมาตรฐานหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพ (ศึกษานิเทศก์, 2553) และที่สำคัญคุณธรรมจริยธรรมยังได้กำหนดชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546) จากข้อกำหนดทั้งหมดนี้ เป็นเหตุผลสำคัญให้บุคลากรของโรงเรียนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการดำเนินงาน

โครงการที่กำหนดเป็นแผนกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน นอกจากนี้การให้ความสำคัญและการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน จากสังคม และจากชุมชน โดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียนก็เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการปฏิบัติงานของครู ทำให้แผนงานโครงการต่าง ๆ ได้รับการพัฒนาเป็นอย่างดี (จุฬพล พูลภัทรชีวิน, 2549, 259-266 และนิตยา เรืองแป้น, 2548, 83-84)

3.4 พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน หลังการใช้แผนกลยุทธ์สูงกว่าก่อนใช้แผนกลยุทธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นเพราะครู บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดท่าช้าง ให้ความสำคัญและให้ความสำคัญร่วมมือเป็นอย่างดีในการจัดทำแผนกลยุทธ์ การดำเนินตามแผนงาน โครงการและกิจกรรมของโรงเรียน (การประเมินผลการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนตามแผนกลยุทธ์ ฯ, 14 กุมภาพันธ์ 2554) ทั้งนี้เพราะโรงเรียนมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน (ปรีชา ชัยนิยม, 2542, 2 และ รณชัย บุญลือ, 2548, 94-99) นอกจากนี้กลยุทธ์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมส่งผลให้การพัฒนาสังคมโดยปราชญ์ชาวบ้านเกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมและการพัฒนาคุณธรรมให้กับผู้เรียนนั้น ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ อย่างจริงจัง (วันพิชิต ศรีสุข, 2549, 94-105 และสถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา, 2549, (2)-(3))

4. ผลการประเมินความเหมาะสมโดยรวมของรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน พบว่า รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนวัดท่าช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เพราะเหตุผลหลายประการ เช่น การมีแผนการปฏิบัติงานที่

ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม ทุกคนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรับรู้และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง การมีเป้าหมาย มีตัวชี้วัด และมีเครื่องมือประเมินผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน ช่วยให้ครูซึ่งมีบทบาทสำคัญในการกำกับ ติดตามดูแลผลการพัฒนาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ส่งผลให้การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ (เจือจันทร์ จงสถิต และรุ่งเรือง สุขากิริมย์, 2550, ฉ-ฐ) นอกจากนี้หากพิจารณาจากงานวิจัยของ สุรศักดิ์ หลาบมาลา และรสสุคนธ์ มกรมณี (2549, I-VI) พบว่า ทุกประเด็นยุทธศาสตร์และแผนงาน โครงการที่กำหนดสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาจริยธรรม ซึ่งเป็นรูปแบบนวัตกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ ด้านบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ทั้งการวางแผนพัฒนา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรา 9 (6) แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 กล่าวว่า การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันสังคมอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรม ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาต่าง ๆ นำมาใช้กำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านครู ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน

ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาต่าง ๆ ควรกำหนดเป็นนโยบายพัฒนาบุคลากรและผู้ที่รับผิดชอบในเรื่องของงานกิจกรรมนักเรียนให้ชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปประยุกต์ใช้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับการกำกับ ติดตาม และประเมินการนำแผนกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อการพัฒนาโดยอาศัยหลักกระบวนการมีส่วนร่วม

2.2 ผู้บริหารควรบูรณาการกิจกรรมโครงการตามแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติงานประจำปี และมีผู้รับผิดชอบหลัก

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการวิจัยรูปแบบ ระบบ และกลไกการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน เพื่อให้การพัฒนาจริยธรรมนักเรียนมีความชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติ

3.2 ควรวิจัยพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการแนวใหม่ในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน เพื่อให้การพัฒนาคุณธรรมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความร่วมมือจากคณะผู้บริหาร ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชนของโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ และสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ ที่ได้สนับสนุนทุนสำหรับวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.همتองชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระยุทธ ชาดะกาญจน์ ดร.ประกอบ ใจมั่น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และนายวันชัย พงษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครศรีธรรมราช เขต 1 ที่กรุณาพิจารณาประเมินแผนกลยุทธ์และพิจารณาเครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์นิยรัตน์ คงนาลึก และผู้ช่วยศาสตราจารย์นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์ ที่ให้ความอนุเคราะห์พิจารณาเครื่องมือในการประเมินโครงการ ตามแผนกลยุทธ์ของการวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณคณะผู้บริหารและบุคลากรสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

กนกพรธรรม บุญธรรม. (2541). พฤติกรรมของครู

ในการปลูกฝังจริยธรรมให้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการศึกษา

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ. (2536). ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

กับผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของ

โรงเรียนเอกชน. วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะ

บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). แนวคิดการประกัน

คุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้น

พื้นฐาน. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.

จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2549). การวิจัยและพัฒนา

กระบวนการสร้างควมดี มีคุณธรรม. กรุงเทพฯ:

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาแผ่นดินเชิงคุณธรรม

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้.

เจือจันทร์ จงสถิต และรุ่งเรือง สุขาพิทย์. (2550).

การสังเคราะห์งานวิจัยคุณลักษณะและ

กระบวนการปลูกฝังจริยธรรมของประเทศต่าง ๆ

(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ :

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2539). ทฤษฎีต้นไม้

จริยธรรม: การวิจัยและการพัฒนาบุคคล.

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่น ๆ. (2536).

ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียน

วัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัวและ

ทางป้องกัน. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริม

และประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.

นงนุช โรจนเลิศ. (2540). ตัวแปรที่เป็นเงื่อนไข

ของความพึงพอใจในงานของข้าราชการ

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์

การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพัฒน

ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร

วิโรฒ.

นพดล เทียนเพิ่มพูน. (2546). การปลูกฝังคุณธรรม

จริยธรรมสำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจ.

กันเมื่อ 2550, กันยายน 12, จาก

<http://www.researchers.in.th/blog/>

นพรัตน์ ชัยเรือง. (2551). พหุระดับปัจจัยที่ส่งผล

ต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรม

นักเรียนของโรงเรียนวิถิพุทธ สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น

พื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย

บูรพา.

นิตยา เรืองแป้น. (2548). การพัฒนากิจกรรมแนะ

แนวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงบวกด้านคุณธรรม

จริยธรรมรักไทยรักถิ่นสำหรับเยาวชนใน

จังหวัดยะลา.ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ยะลา.

บัณฑิต แทนพิทักษ์. (2540). ความสัมพันธ์

ระหว่างภาวะผู้นำ อำนาจ ความศรัทธา และ

ความพึงพอใจในงานของครูโรงเรียน

มัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษาคุญ

บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บุญยัง เชื้อนิล.(2544). สภาพปัญหาการส่งเสริม

จริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการประถม ศึกษาจังหวัด

อ่างทอง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประเวศ วะสี. (2548). ปาฐกถาในการประชุม

สัมมนาโครงการรวมพลังสื่อสร้างกระแส

คุณธรรม ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์. ม.ป.ท.

ประสิทธิ์ สาระสันต์. (2542). พฤติกรรมการบริหาร

ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จทางการบริหาร

ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา.

วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์คุญบัณฑิต

สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปราชญา กล้าผจญ. (2548). คุณธรรม จริยธรรม

จรรยาวิชาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ :

แอลทีเพรส.

_____. (2549). คุณธรรมจริยธรรมผู้นำรัฐ.

กรุงเทพฯ: ก. พลการพิมพ์ (1996).

ปรียา ชัยนิยม.(2542). การศึกษาความคิดเห็นของ

ครูต่อความรับผิดชอบและความมีวินัยโดย

ใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในสถานศึกษา.

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา

การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร

วิโรฒ.

ฝ่ายบริหารทั่วไปโรงเรียนวัดท่าช้าง. (2553).

แผนยุทธศาสตร์โรงเรียนวัดท่าช้าง 2553-

2555. นครศรีธรรมราช :โรงเรียนวัดท่าช้าง.

พิมพ์อร สดเอี่ยม. (2547). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ

ประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสาขา

วิชาในระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันราชภัฏ.

วิทยานิพนธ์การศึกษาคุญบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พิไลลักษณ์ ทองรอด. (2547). การศึกษาความสัมพันธ์

ระหว่างปัจจัยบางประการกับคุณธรรม

จริยธรรม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษาคุญ

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ยุวดี กังสดาล. (2545, มิถุนายน). วัฒนธรรม

สถานศึกษากับการพัฒนาผู้เรียน.

วารสารวิชาการ, 5(6), 7-79.

รณชัย บุญถื่อ. (2548). การพัฒนาพฤติกรรม

เชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบโดยการให้

การประเมินผลตามสภาพจริงกับกิจกรรมที่

มีการประเมินผลตามปกติ. กรุงเทพฯ :

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้.

รัฐดาว พิศาลพงศ์. (2549). การพัฒนาจริยธรรมและ

ความฉลาดทางอารมณ์เริ่มที่เด็กประถมวัย.

นครปฐม : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

ราชันย์ บุญธิมมา. (2542). ปัจจัยที่เอื้อต่อผลสำเร็จ

ของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

ไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์การศึกษาคุญ

บัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและหลักสูตร

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

รุ่งทิพย์ พรหมศิริ. (2549). ปัจจัยเชิงพหุระดับที่
ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาที่
ดำเนินตามโครงการจัดการเรียนการสอน
เป็นภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

วสิน อินทสระ. (2529). จริยศาสตร์. กรุงเทพฯ:
บรรณาการ.

วันพิชิต ศรีสุข. (2549). กลยุทธ์การพัฒนาสังคม
ของปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดบุรีรัมย์.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัย
นเรศวร.

วิชาการ บริษัทสกายบุ๊กส์. (2549). แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10
(พ.ศ.2550- 2554). กรุงเทพฯ:
พี เอ็น เค อเนนด์ สกายพริ้นติ้งส์.

วิบูลย์ พาสี. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างความ
เชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต และการ
ควบคุมตนเอง กับพฤติกรรมการปฏิบัติงาน
ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1-5.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเลย.

ศิกานต์ เพียรชัยคุณ. (2549). การพัฒนา
ระดับจริยธรรมของเยาวชนไทยในจังหวัด
สกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎี
บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ศึกษานิเทศก์. (2553). มาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการ
ประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่สาม.

ค้นเมื่อ 2553, ธันวาคม 1, จาก

[http:// www.sornor.org /](http://www.sornor.org/)

สถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา. (2549).รูปแบบ
การสอนที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียน
ให้มีคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน. กรุงเทพฯ:
ผู้แต่ง.

สมจิตร อุดม. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
ของการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับ
ประถมศึกษาในภาคใต้. วิทยานิพนธ์
การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมณฤมล เพ็ชรรมณี. (2543). บทบาทของบ้าน
วัด และโรงเรียนในการส่งเสริมจริยธรรม
นักเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสงขลา.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการประถมศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สรรัตน์ คลี่แก้ว. (2544). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับ
วิสัยทัศน์ของหัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอ ในเขตภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
(2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ .(2546).

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.

2545. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการคุรุสภา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

(2553). เอกสารประกอบโครงการยกระดับ

คุณภาพครูและผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง

ระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง

ปีงบประมาณ 2553-2555. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). คู่มือประกอบ

วิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว

สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2546). การวิเคราะห์หมั่นทัศน์

และการปฏิบัติงานประเมินผลภายใน

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.วิทยานิพนธ์

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุจิตรา ปันดี. (2547). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียน

ธีรภาพันธุ์บ้านโอง จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร

และการสอน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุรศักดิ์ หลาบมาลา และรสสุคนธ์ มกรมณี. (2549).

รูปแบบนวัตกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้

คุณธรรม จริยธรรมของต่างประเทศ.

กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาแผ่นดิน

เชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนา

องค์ความรู้ (องค์การมหาชน).

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. (2548). ปัจจัยพระดัตถ์ที่

ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ของรัฐในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์

ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการ

บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิต

กุล.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2543). จาการณเกียรติผู้

การประเมิน. กรุงเทพฯ: ปาไรชาติเครื่องเขียน.

_____. (2538). วิสัยทัศน์ของผู้นำ : เอกสาร

ประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง

วิสัยทัศน์ศึกษาศาสตร์ในทศวรรษหน้า,

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ม.ป.ท.

Carnall, C. (1990). **Managing change in**

organizations. NJ: Prentice Hall.

Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970).

Determining sample size for research

activities. **Educational and Psychological**

Measurement, 30(3), 607-610.

Mino, K. E. (1991). A study of the relationship

between teachers' perceptions of the hange -

facilitator style of their principals and the

extent to which the characteristics of

effective schools are present in their schools.

Dissertation Abstracts International, 52 (1),

43-A.

Russell, D., Altealer, E. & Velgen, D. V.(1987).

Job relation stress, social support and

burnout among classroom teachers.

Journal of Applied Psychology, 72 (2), 269-274.

Wright,D.(1975). **The Psychology of the Moral**

Behavior. (London : Penquin Book).

ค้นเมื่อ 2554, มีนาคม 21, จาก

<http://www.onec.go.th/cms>.

ภาคผนวก

รูปแบบบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาจริยธรรมนักเรียน

